

FLERE UDDANNELSER TIL HELE DANMARK

For et Danmark i bedre balance

Læs mere på balance-danmark.dk

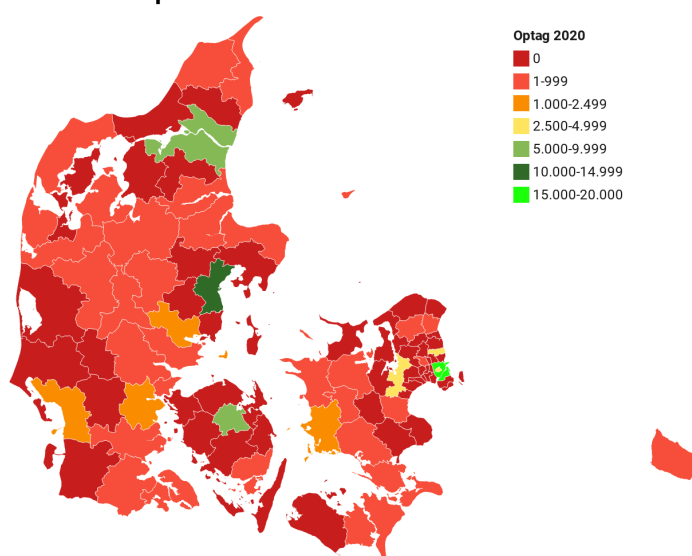
Fordelingen i dag

➔ 81 % af uddannelsespladserne med optag i 2020 er placeret i hovedstadsområdet, Aarhus, Odense og Aalborg. Det er samme procentvise fordeling som i 2018 og 2019.

➔ De syv kommuner med flest uddannelsespladser, København, Aarhus, Odense, Aalborg, Frederiksberg, Roskilde og Lyngby-Taarbæk, er også de kommuner, der har flest uddannelsespladser pr. 1000 indbyggere.

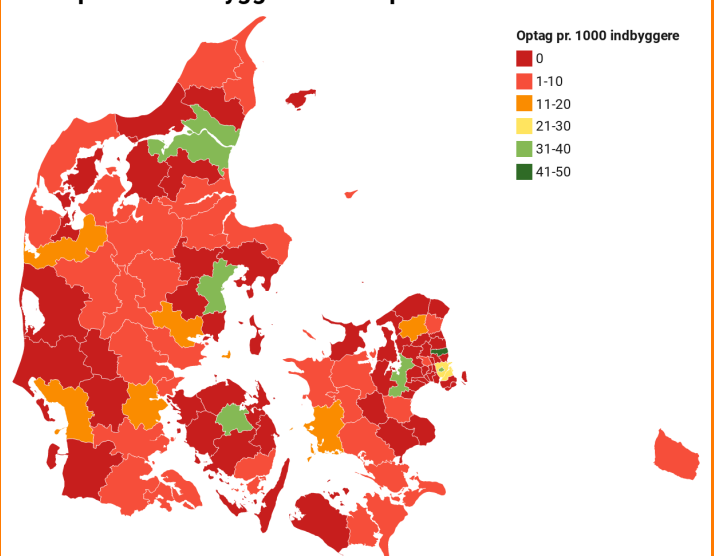
➔ Antallet af optagede studerende er steget med 3.041 i de fire store byområder fra 2016 til 2020, mens resten af Danmark i samme periode har oplevet en stigning på 46 studiepladser.

Antal studerende optaget på en videregående uddannelse i 2020 fordelt på kommuner

Kilde: Balance Danmark • Lavet med Datawrapper

Antal studerende optaget på en videregående uddannelse i 2020 pr. 1000 indbyggere fordelt på kommuner

Kilde: Balance Danmark • Lavet med Datawrapper

Behov for flere decentrale uddannelser

➤ Uddannelser sikrer forsyningen til det lokale og regionale arbejdsmarked, fordi langt størstedelen af dimittenderne bliver boende i det område, hvor de har studeret, efter endt uddannelse.

➤ Fakta fra Danske Professionshøjskoler: "Året efter afsluttet uddannelse bor 75 pct. af de studerende fortsat i kommunen."

➤ Fakta fra Danske Erhvervsakademier: "Efter København er Midt- og Vestjylland det område, der holder på flest dimittender efter endt uddannelse, med 81 procent i dækningsområdet og tilgrænsende kommuner."

➤ Fakta fra Danske Regioner: Hele 81 pct. af dimittenderne fra universiteter, erhvervsakademier og professionshøjskoler i hovedstaden bor stadig i Region Hovedstaden 2-3 år efter endt uddannelse. På landsplan er det i gennemsnit 71 pct., der bliver boende i samme region, de er uddannet i.

➤ Centraliseringen af uddannelserne i Danmark betyder, at vi først og fremmest uddanner til arbejdsmarkedet i og omkring de fire store byområder.

➤ Det er til skade for dansk økonomi, da størstedelen af Danmarks eksportvirksomheder, som mangler højtuddannet arbejdskraft, er placeret uden for de fire store byområder.

➤ Det skader mulighederne for lokal bosætning og udvikling, hvis ikke man kan tiltrække de nødvendige lærere, sygeplejersker, læger, pædagoger etc. til et område. Funktioner, der er helt afgørende for, at et samfund – om det er stort eller småt – kan fungere.

Balance Danmark anbefaler...

➤ at Folketinget vedtager en politisk plan og strategi for et decentralt Uddannelsesdanmark.

➤ Skal vi i fremtiden sikre, at den rette arbejdskraft er til stede i hele landet, er det afgørende, at etableringen og placeringen af de videregående uddannelser sker i en gennemtænkt og samlet plan.

➤ at Folketinget arbejder efter en målsætning om, at 50 % af uddannelsespladserne på erhvervsakademierne og professionshøjskolerne og 10 % af universitetsuddannelsespladserne skal ligge uden for de fire store byområder.

➤ Bliver uddannelsesmålsætningen fuldt implementeret, vil 31 pct. af uddannelsespladserne ligge uden for de fire store byområder. I 2020 er tallet kun 19 pct. Samlet vil det betyde, at knap 8.000 uddannelsespladser bliver flyttet fra de fire store byområder til resten af Danmark.

➤ at udbuddet af videregående uddannelser i langt højere grad skal tage udgangspunkt i et regionalt perspektiv, så vi får de erhvervsmæssige styrkepositioner, der varierer fra område til område, til at spille bedre sammen med uddannelserne.

➤ Ved at kortlægge de aktuelle og fremtidige behov for uddannelser og arbejdsmarkedsprofiler regionalt og lokalt kan Danmark via et samarbejde mellem staten, regioner, kommuner, uddannelsesinstitutioner og virksomheder skabe klynger i verdensklasse.

Balance Danmark anbefaler...

➤ at politikerne erkender, at det på papiret koster lidt ekstra at etablere og fastholde decentrale uddannelser. Pengene skal ses som en investering i vores samfund.

➤ Uddannelserne i Danmark skal imødekomme de regionale behov for kvalificeret arbejdskraft. Samtidig skal uddannelserne være med til at udvikle erhvervsstrukturen i hele Danmark – ikke bare i de fire store byområder.

➤ at flere lokale virksomheder indgår i et forpligtende samarbejde med uddannelsesinstitutionerne.

➤ Et samarbejde vil gøre uddannelserne mere levedygtige og relevante. Det sikrer gode praktikpladser til de studerende, og at virksomheden kan rekruttere arbejdskraft lokalt. Der er gode eksempler på et forpligtende samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder i fx Kalundborg og Sønderborg.

➤ at politikerne kigger ejer- og ledelsesforhold af de videregående uddannelser efter i sømmene.

➤ Der er desværre eksempler på, at kombinationen af selvejende institutioner og ministeriernes centralistiske beregnings- og rapporteringsmodeller fører til, at de selvejende institutioner centraliserer uddannelserne i de store byer uden hensyn til overordnede samfundsbehov.

➤ at opgradere studiefaciliteterne på de decentrale uddannelsesinstitutioner, så forudsætningerne for et godt studie- og fagmiljø er til stede over alt.

➤ Et godt studiemiljø er for nogle studerende afgørende for, hvordan og om man gennemfører et studie.

“ 81 pct. af alle uddannelsespladser på de videregående uddannelser med optag i 2019 ligger i de fire store byområder. Det er en af de væsentligste årsager til den skævvridning af Danmark, vi er vidner til. Vi efterlyser derfor en samlet politisk plan og strategi for et decentralt Uddannelsesdanmark, hvor man i langt højere grad tager udgangspunkt i det regionale perspektiv, så vi får de erhvervsmæssige styrkepositioner, der varierer fra område til område, til at spille bedre sammen med uddannelserne. Stort set alle partier på Christiansborg har nu i en årrække talt varmt om flere uddannelser uden for de fire store byområder. Men meget lidt er sket. Det skal ændres nu. Ønsker vi reelt at skabe vækst og udvikling i hele Danmark, skal vi etablere langt flere uddannelser i hele landet. ”

Balance Danmarks bestyrelse i en kronik i
Jyllands-Posten d. 13. maj 2020.